

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/167
KARAR NO : 2021/258
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Usul ve hukuk dı ı dinlemelere dayalı asılsız iddialar ile usulsüz yapıldı ı ileri sürülen soru turma ve yargılama sonucunda u ranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : N.L.
Vekili : Av. A.A.
Davalılar : 1- Adalet Bakanlığı ı
Vekili : Av. D.Y.
2- ç i leri Bakanlığı ı
Vekili : Av. A.T.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Türk asıllı ABD vatanda ı olan davacının, sahibi oldu u ve tasfiye edilmi olan O. Lojistik Taahhüt n . Gıda Tek. Turz. Oto. Day. Tük. Ürün. th. hr. San. ve Tic. Ltd. ti. unvanlı irket vasıtası ile 1991 yılından 2009 yılına kadar Adana/ ncirlik 10. Tanker Üs Komutanlı ında bulunan kafeterya ve restoranların i letmecili ini yaptı ını, o dönemde kullandı ı iki telefon hattının hukuka aykırı mahkeme kararları ile dinlendi ini, 19/04/2009 tarihinde i görü meleri için gitti i Ankara'da sürekli olarak konakladı ı bir otelde ncirlik üssünden tamdı ı ve ailece görü tükleri üst rütbeli bir subay ile görü meleri esnasında hukuka aykırı dinlemeler ile hazırlanan kumpas neticesinde sahte uyu turucu operasyonuna maruz kaldı ını, söz konusu düzmece operasyonun A ustos 2009 askeri terfilerin görü üldü ü zaman diliminde basına servis edildi ini ve birtakım ulusal gazete ve yerel basında, internet sitelerinde asılsız ve dayanaksız iddialarla haberler yapılarak üst rütbeli askerlerin itibarsızla tırıldıklarını, 19/04/2009 tarihinde konakladı ı otel odasına yakla ık 10 kadar polis tarafından yapılan baskın sırasında, polis memurlarından birinin peçetenin içerisinde davacıya ait olmayan mavi renkli bir hap buldu unu ve bayan polis memurunun davacıyı banyoya götürüp, tamamen soyarak yaptı ı üst araması esnasında, söz konusu hapın bahsetti i subaya ait oldu unu söylemesi için telkinlerde bulundu unu, ifade için emniyet müdürlü üne götürüldüklerinde ifade alınmadan önce otelde baskın yapan ekibin ba ındaki ba komiserin, çantasına hapları bu subayın koydu unu, bu hapların kendisine ait olmadı ını söylerse hiç ceza almayaca ını, gazetelere çıkmayaca ını, elini kolunu sallayarak gidebilece ini, ama böyle söylemezse iki yıl ile yedi yıl arasında ceza alaca ını söyledi ini, hakkındaki bu düzmece operasyon neticesinde Ankara 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 2009/711 esas sayılı dosyasında dava açıldı ını, düzmece yargılama neticesinde uyu turucu madde temin etme ve kullanma suçlaması ile cezalandırıldı ını, düzmece operasyon ve hukuksuz yargılama gerekçe gösterilerek ncirlik 10. Tanker Üs Komutanlı ında bulunan tüm i yerlerinin dönemin üs komutanı tarafından kapatılıp, sözle melerinin feshedildi ini, i letmesindeki i yerlerinin FETÖ/PDY terör mensuplarına yeni sözle meler ile verildi ini ve gelirlerinin de FETÖ terör örgütüne aktarıldı ını, üst düzey komutanları A ustos 2009 askeri terfi görü meleri öncesinde itibarsızla tırmak amacı ile hukuka aykırı mahkeme kararlarına dayanarak usulsüz dinleme ve izleme ile davacı

üzerinden kurgulanan düzmece operasyon ve yargılamanın, Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişleri tarafından 2017 yılı içerisinde yapılan soruşturma ve incelemeler neticesinde ortaya çıktı. Davacıya bilgi verilerek tanıklığına müracaat edildi. Söz konusu düzmece operasyonu yapan FETÖ/PDY terör örgütü üyesi emniyet müdürleri ve polis memurları ile usulsüz dinleme kararlarını veren mahkeme hakimlerinin de soruşturmaya dahil olduğu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2017/215768- soruşturma numaralı dosyasında davacının da müdahil olarak ikayetçi olduğu, Ankara 2. Sulh Ceza Mahkemesinin E.2009/711 K.2011/1644 sayılı dosyasında da davanın düzmeceye karar verildiği, düzmece operasyon ile başlayan, düzmece soruşturma ile devam eden ve düzmece yargılama ile sonuçlanan ceza dosyası ve asılsız iddialara dayanan haberler nedeniyle davacının Türk vatandaşlığından çıkmak zorunda kaldığı, ülkeyi terk ederek uzun süre Amerika Birleşik Devletlerinde yaşadığı, bu yıllarda nedenleri ile eminden boşandı, barınaklı bir insanıken düzmece operasyon ve sonraki hukuksuz işlemler nedeniyle Türkiye'deki ekonomik ve sosyal hayatının altüst olduğu ve ticari itibarının sıfırlandığı, bütün malvarlığını kaybettiği, uzun süre psikolojik ızdırap çektiği ve tedavi gördüğünü belirterek, imdilik 50.000 TL maddi tazminatın ve u ramı olduğu manevi zararlar için 1.500.000 TL manevi tazminatın davacıya ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYU MAZLI ALK NBA VURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Adana 11. Asliye Hukuk Mahkemesi 23/06/2020 tarihli ve E.2019/65, K.2020/39 sayılı kararı ile, idarenin yaptığı işlem ve işlemlerden doğan ihtilafların çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın idari yargının görevli olması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, itiraz edilmeyen karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili, bu kez, 50.000 TL maddi tazminatın ve u ramı olduğu manevi zararlar için 500.000 TL manevi tazminatın davacıya ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Adana 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 11/02/2021 tarihli ve E.2020/1490 sayılı kararı ile, ceza soruşturması için veri elde etmek amacıyla kolluk tarafından 2559 sayılı Kanun'un önleme dinlenilmesi yöntemine dayanılarak, davacının telefon görüşmelerinin dinlenilmesinin talep edildiği ve dinlemenin Mahkeme kararı üzerine gerçekleştirildiği ve akabinde operasyona maruz kaldığı, tazminat istemine konu faaliyetlerin, mahkemelerin ve savcılıkların salt yargısal faaliyetlerine dayandığı ve söz konusu faaliyetlerin yargı denetimine tabi olamayacağı, dava konusu edilen tazminata ilişkin uyuşmazlığın görüşme ve çözüm yerinin, 5271 sayılı Kanun'un 141/3. ve 142. maddeleri uyarınca adli yargı mercileri olduğu dikkate alındığında davacının telefon görüşmelerinin dinlenilmesinin hukuka uygun olup olmadığı hususunun da, böylesi bir davada tartışılabilmesi, bu durumda, davacının iletişimiminin dinlenmesi bir idari ajanın faaliyeti olmayıp adli kollukça yerine getirilen yargısal bir işlem niteliğinde olduğu, yargısal işlem, işlem ve faaliyetler nedeniyle hizmet kusurundan hareketle tazminata idari yargı yerinde hükmedilemeyeceği, bu hususun adli yargı mercilerince takdir edileceği dikkate alındığında davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kurulu ve İşleyiş Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. LG L HUKUK

5. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin korunması" ba lıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası öyledir:

"Ki inin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız i lemler sonucu u radı ı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

6. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun " üpheli veya sanıkla ilgili arama" ba lıklı 116. maddesi öyledir:

"(1) Yakalanabilece i veya suç delillerinin elde edilebilece i hususunda makul üphe varsa; üphelinin veya sanı ın üstü, e yası, konutu, i yeri veya ona ait di er yerler aranabilir."

7. "Di er ki ilerle ilgili arama" ba lıklı 117. maddesi öyledir:

"(1) üphelinin veya sanı ın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, di er bir ki inin de üstü, e yası, konutu, i yeri veya ona ait di er yerler aranabilir.

(2) Bu hâllerde aramanın yapılması, aranılan ki inin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulundu unun kabul edilebilmesine olanak sa layan olayların varlı na ba lıdır.

(3) Bu sınırlama, üphelinin veya sanı ın bulundu u yerler ile, izlendi i sırada girdi i yerler hakkında geçerli de ildir."

8. "Arama kararı" ba lıklı 119. maddesi öyledir:

" (1) (De i ik : 25/5/2005 – 5353/15 md.) Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ula ilamadı ı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri arama yapabilirler. Ancak, konutta, i yerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılabilir. Kolluk amirinin yazılı emri ile yapılan arama sonuçları Cumhuriyet Ba savcılı na derhal bildirilir.

.....";

9. " leti imin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması" ba lıklı 135. maddesi öyledir:

"(1) (De i ik: 21/2/2014–6526/12 md.) Bir suç dolayısıyla yapılan soru turma ve kovu turmada, suç i lendi ine ili kin somut delillere dayanan kuvvetli üphe sebeplerinin varlı ı ve ba ka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla üpheli veya sanı ın telekomünikasyon yoluyla ileti imi dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri de erlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır. (Mülga son iki cümle: 24/11/2016-6763/26 md.)

.....

(8) Bu madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin de erlendirilmesine ili kin hükümler ancak a a ıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) *Türk Ceza Kanununda yer alan;*

.....

7. *Uyu turucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti,*

.....

(9) *Bu maddede belirlenen esas ve usuller dı ında hiç kimse, bir ba kasının telekomünikasyon yoluyla ileti imini dinleyemez ve kayda alamaz.”*

10. *“Bir suçun i lendi ini ö renen Cumhuriyet savcısının görevi” ba lıklı 160. maddesi öyledir:*

“ (1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya ba ka bir suretle bir suçun i lendi i izlenimini veren bir hâli ö renir ö renmez kamu davasını açmaya yer olup olmadı ına karar vermek üzere hemen i in gerçe ini ara tırmaya ba lar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçe in ara tırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, üphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve üphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”;

11. *“Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri” ba lıklı 161. maddesi öyledir:*

“(1) Cumhuriyet savcısı, do rudan do ruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılı ı ile her türlü ara tırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adlî görevi gere ince nezdinde görev yaptı ı mahkemenin yargı çevresi dı ında bir i lem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu i lemi yapmasını ister.

(2) Adlî kolluk görevlileri, elkoydukları olayları, yakalanan ki iler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalı tıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ili kin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Cumhuriyet savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. (Ek cümle: 25/5/2005 - 5353/24 md.) Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.

(4) Di er kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soru turma kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçirmeksizin temin etmekle yükümlüdür.

(5) Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya i lerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca do rudan do ruya soru turma yapılır. Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Di er Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır. (.....)”;

12. *“Adlî kolluk ve görevi” ba lıklı 164. maddesi öyledir:*

“ (1) Adlî kolluk; 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Te kilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Te kilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2.7.1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müste arlı ının Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ve 9.7.1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlı ı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soru turma i lemlerini yapan güvenlik görevlilerini ifade eder.

(2) Soru turma i lemleri, Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları do rultusunda öncelikle adlî kollu a yaptırılır. Adlî kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısının adlî görevlere ili kin emirlerini yerine getirir.

(3) Adlî kolluk, adlî görevlerin haricindeki hizmetlerde, üstlerinin emrindedir.”

13. 3201 sayılı Emniyet Te kilat Kanunu'nun “Emniyet Te kilatı Bölümleri” ba lıklı 8. maddesi öyledir:

“(De i ik: 15/6/1938 - 3452/2 md.) Polis: dari, siyasi ve adli kısımlara ayrılır.

Belediye zabıtası i leri; lüzum görülen yerlerde idari polis kadrosundan ayrılan ve tahsisatı belediyelerden alınan bir kısım tarafından ifa edilir. Bu kısım memurlar dahi i bu kanun hükümlerine tabi tutulurlar.

Bu suretle belediyelerden verilecek tahsisat nisbetinde olmak üzere Emniyet Umum Müdürlü ü kadrosundaki ube müdürü, emniyet amiri ba komiser, komiser, komiser muavini ve polis adedi Cumhurba kanı kararıle tezyid edilebilir ve o zamana kadar belediye zabıtası i lerinde çalı anlar aldıkları maa mikdarına göre ilave edilen bu kadrolara tayin edilirler.

Lüzum görülen yerlerde bu madde hükümlerine göre emniyet kadrosuna alınacak belediye zabıtası maa ve masrafları Cumhurba kanı kararı ile Emniyet Umum Müdürlü ü bütçesinden ödenir.”;

14. Aynı Kanun'un 9. maddesi öyledir:

“A) dari polis, içtimai ve umumi intizamı temin etmekle mükellef olan kısımdır.

B) Siyasi polis, Devletin umumi emniyetine taallük eden i lerle mükellef olan kısımdır.

C) Adli polis; asgari tam te ekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde, adli i lerle u ra mak üzere Emniyet Umum Müdürlü ünce kadrodan ayrılan bir kısımdır.

Tam te ekküllü bir kadrodan daha az kuvvette olan polis te ekküllerinin tamamı veya bir kısmı adli polis olarak tefrik edilebilir.”;

15. Aynı Kanun'un 10. maddesi öyledir:

“ Adli polis toplu olarak veya mintakalara ihtiyaç nisbetinde tevzi edilmi bir halde bulundurulur.

Adli polis, adli tahkikat vazifeleri haricindeki hizmetlerde, mafevklerinin emrindedir.”;

16. Aynı Kanun'un 12. maddesi öyledir:

“Adli i lere mütaallik tahkikat; salahiyyetli adli otoritelerin direktifleri altında ve kanunlarına tevfi kan yalnız adli zabıtaya yaptırılır. Polis te kilatı yapılmıyan yerlerde te kilat yapılcaya kadar adli polis vazifeleri di er zabıta tarafından yapılır. dari zabıta adli zabıtaya icabında veya Cumhuriyet Müddeiumumisinin talebi üzerine yardımla mükelleftir.

dari polis adli zabıta vazifesini tahrik eden herhangi bir hal kar ısında kaldı ı takdirde bir taraftan adli zabıta vazifesini ifa etmekle beraber, di er taraftan adli zabıtayı haberdar eder ve adli zabıta gelince i i ona devreder. Adli zabıta vazifesini gerek aslen ve gerek yardım suretile gören zabıta memurları hakkında bu vazifeden mütevellit suçlardan dolayı Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununa göre takibat yapılır.”

17. 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun "Adlî görev ve yetkiler" başlıklı Ek 6. maddesi öyledir:

"(Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.; De i ik: 2/6/2007-5681/5 md.)

Polis, bu maddede yazılı görevlerinin yanında, Ceza Muhakemesi Kanunu ve di er mevzuatta yazılı soru turma i lemlerine ili kin görevleri de yerine getirir.

Polis, bir suçta ili kin olarak kendisine yapılan sözlü ihbar ve ikâyetleri ve görevi sırasında ö rendi i suçta ili kin bilgileri yazılı hale getirir.

Edinilen bilgi veya alınan ihbar veya ikâyet üzerine veya kendili inden bir suçla kar ıla an polis, olay yerinde ki iler ve toplumun sa lı na, vücut bütünlü üne veya malvarlı na zarar gelmemesi ve suçun delillerinin kaybolmaması ya da bozulmaması için derhal gerekli tedbirleri alır.

Bir suç i lendi i veya i lenmekte oldu u bilgisini edinen polis, olay yerinin korunması, delillerin tespiti, kaybolmaması ya da bozulmaması için acele tedbirleri aldıktan sonra el koydu u olayları, yakalanan ki iler ile uygulanan tedbirleri derhal Cumhuriyet savcısına bildirir ve Cumhuriyet savcısının emri do rultusunda i in aydınlatılması için gerekli soru turma i lemlerini yapar.

....."

18. Aynı Kanun'un "Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat" üst baş lı ı altında düzenlenen "Tazminat istemi" başlıklı 141. maddesi öyledir:

"(1) Suç soru turması veya kovu turması sırasında;

.....

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dı nda, suç soru turması veya kovu turması sırasında ki isel kusur, haksız fiil veya di er sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları i lemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödedi i tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarında bir yıl içinde rücu eder."

19. "Tazminat isteminin ko ulları" başlıklı 142. maddesi öyledir:

"(1) Karar veya hükümlerin kesinle tilerinin ilgisine tebli inden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinle me tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) stem, zarara u rayanın oturdu u yer a ır ceza mahkemesinde ve e er o yer a ır ceza mahkemesi tazminat konusu i lemle ili kili ise ve aynı yerde ba ka bir a ır ceza dairesi yoksa, en yakın yer a ır ceza mahkemesinde karara ba lanır.

.....";

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

20. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın baş kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19.

maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

21. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ ile Damı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

22. Dava, usul ve hukuk dı ı dinlemelere dayalı asılsız iddialar ile usulsüz yapıldı ı ileri sürülen soru turma ve yargılama sonucunda u ranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmı tır

23. Anayasa'nın Ba langıç kısmında öngörülen *Kuvvetler ayrımı* ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındı nda, ba ımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili i lemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen *idari i lemler* kapsamında de erlendirilmesi mümkün olmayıp, bu *yargısal i lemler* nedeniyle idari yargı yoluna ba vurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılı ı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda i ret edildi i üzere, Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına i lem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geni çerçevede bir kamu hizmeti olarak de erlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası oldu unda ve yargısal i lem mahiyetini ta ıldı nda ku ku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan i lemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumlulu un denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir i lemin idari yargı denetimi dı nda tutulması gerekti i açıktır.

24. Dosyanın ve ilgili mevzuatın bir bütün olarak incelenip de erlendirilmesinden, somut olayda, suç soru turması sırasında kolluk personelinin yaptı ı görevin adli kolluk görevi oldu u, soru turmanın hakim ve Cumhuriyet savcılı ınca alınan kararlar do rultusunda yapıldı ı ve soru turmaya Cumhuriyet savcısının emrinde ve talimatıyla devam edildi i, bu ekilde elde edilen delillere dayanılarak açılan kamu davası sonucunda yargılanan davacıya ceza verildi i gözetildi inde, hukuka aykırı olarak alınan karar ve uygulanan eylemler nedeniyle u ranıldı ı ileri sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açıldı ı anla ılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait oldu u, ancak Uyu mazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli oldu u hususunda karar verme yetkisi bulunmadı ı, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerekti i sonucuna varılmı tır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Adana 3. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Adana 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/06/2020 tarihli ve E.2019/65, K.2020/39 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Adana 3. d. Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Adana 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/06/2020 tarihli ve E.2019/65, K.2020/39 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİN OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN